

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

«Затверджено»
Вченою радою БДПУ
від 26.03.2018 (протокол №9)
Ректор університету _____
проф. Богданов І. Т.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ третій _____

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ доктор філософії _____

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/ Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 011 Освітні, педагогічні науки

Ввести в дію з 01.09.2018

Навчальний відділ

Начальник НВ _____ Шубіна О.В.

Бердянськ, 2018

1. Преамбула

Освітня програма здобуття третього рівня вищої освіти ступеня доктор філософії спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р. N 9

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказом ректора БДПУ від 02.07.2018 №65

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Богданов Ігор Тимофійович – доктор педагогічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки, ректор Бердянського державного педагогічного університету – **гарант програми**.

Лісіна Лариса Олександрівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

Гуренко Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Бердянського державного педагогічного університету.

Греб Марія Михайлівна - доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та славістики Бердянського державного педагогічного університету.

Венцева Надія Олександрівна - доктор педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту та адміністрування Бердянського державного педагогічного університету.

Степанюк Катерина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Бердянського державного педагогічного університету.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	доктор філософії
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Науки про освіту
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії в галузі освіти, педагогіки
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Бердянський державний педагогічний університет Доктор філософії в галузі освіти, педагогіки Освіта/ Педагогіка Освітні, педагогічні науки
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> програма передбачає формування та розширення теоретико-методологічного та науково-методичного базису розвитку соціально-педагогічних систем, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень з урахуванням світових тенденцій і здобутків у сфері освіти та орієнтує на співробітництво із закладами системи Національної академії педагогічних наук України, закладами освіти (за типом), зарубіжними науковими і освітніми закладами та грантову діяльність.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, вищого рівня кваліфікації, здатних професійно застосовувати на практиці сучасні методи та форми викладання у закладах вищої освіти.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> сучасні методи наукового дослідження у науках про освіту відповідно до напрямку наукового проекту; поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок, засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій..</p> <p><i>Методи, методика та технології.</i> Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на студентоцентрованому та проблемно-орієнтованому навчанні з використанням</p>

	лекцій, практичних занять, семінарів. <i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей доктора філософії з науково-педагогічної діяльності.
Академічні права випускників	
Працевлаштування випускників	

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої складової 60 кредитів ЄКТС. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації і не регулюється цим стандартом.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Доктор філософії (рівень 8): здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності	Дослідницька. Здатність до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі. Здатність ініціювати, спроектувати та виконати наукове дослідження, яке призводить до нових знань. Здатність генерувати нові ідеї та досягати наукових цілей
	Управлінська. Здатність демонструвати значний діапазон керівних навичок, методів, інструментів, практик та/або матеріалів, які пов'язані з галуззю навчання. Здатність до створення власного продукту, вміння приймати рішення й відповідати за них.
	Функціонування в міжнародному співтоваристві. Здатність працювати в міжнародному контексті.
	Комунікативна. Здатність ефективно спілкуватися з експертами з інших галузей.
	Аксіологічна. Здатність дотримуватися етичних принципів у наукових дослідженнях
Спеціальні (фахові, предметні)	Методологічна. Здатність здійснювати узагальнення знань у сфері освіти на теоретико-методологічному рівні, а також залучати їх до філософського осягнення ідеї освіти як

компетентності	соціокультурного феномену та формулювати власну світоглядну концепцію освіти.
	Технологічна. Здатність до аналізу, осмислення, планування й підготовки різних типів занять за різною структурою у вищому навчальному закладі, використання технологій навчання студентів і формування у них навичок самостійно здобувати знання. Здатність через оригінальне дослідження виявити нове знання, унікальні дані, нові інтерпретації, інноваційні методи, обґрунтовані рішення у новому контексті в галузі вивчення або в передовій професійній практиці
	Професійно-педагогічна. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, осмислення та дослідження соціальних норм і відносин у межах галузі освіти й проведення дослідження з метою впливу на них. Здатність до набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<p>Програмні результати навчання</p> <p style="text-align: center;">Знання</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвідомлювати й розуміти методологічні функції філософії освіти, основні парадигми, закономірності та загальні тенденції розвитку освіти; - виявляти знання ряду дослідницьких парадигм, стратегій та процедур дослідження; - демонструвати знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму; - знати основи застосування елементів теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності, демонструвати систематичне сприйняття та розуміння системи теоретичних чи практичних знань в галузі дослідження; - створювати та пояснювати нові знання шляхом проведення дослідження, розширювати передові напрями галузі знань; - виявляти знання з основ теорії педагогіки, психології та методики викладання, усвідомлення професійної значущості цих знань, наявність потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь, навичок та педагогічної майстерності; <p style="text-align: center;">Уміння</p> <ul style="list-style-type: none"> - критично використовувати наукові теорії та засвоєні теоретичні
--

знання при розв'язанні практичних дослідницьких завдань, обирати й використовувати відповідні засоби для побудови технології дослідження;

- здійснювати пошук інформації в науковій та методичній літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, он-лайн ресурси, архівні матеріали;

- критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу, інтерпретувати, узагальнювати результати науково-дослідницької діяльності;

- створювати та оприлюднювати наукові публікації в основних наукових журналах освітньої галузі;

- детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників обґрунтований план дослідження для вирішення наукової задачі;

- визначати завдання дослідницького пошуку та ефективно планувати час для отримання необхідних результатів, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою дослідницько-пошукову діяльність;

- володіти комплексом умінь та навичок, необхідних для здійснення всіх видів навчально-виховної роботи у вищому навчальному закладі, застосовувати різноманітні технології навчання у викладанні, удосконалювати свої педагогічні знання з метою їх творчого застосування в теорії й практиці навчання і виховання студентів;

Комунікація

- представляти для обговорення результати своєї наукової роботи в усній та письмовій формі як українською, так й іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності);

- уміти з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації;

- брати участь у дискусіях із фахівцями та нефахівцями своєї галузі;

Автономія і відповідальність

- демонструвати етичну поведінку в дотриманні принципів наукового дослідження;

- виявляти ініціативу та соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень, у складних і непередбачуваних ситуаціях, у професійних або еквівалентних контекстах, пов'язаних із освітою;

- визначати рівень особистісного і професійного розвитку формувати програми самовдосконалення і саморозвитку, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Згідно з нормативними формами атестації здобувачів 8 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, атестація здійснюється у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ атестаційних екзаменів та заліків визначених навчальним планом; ▪ публічного захисту кваліфікаційної роботи. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p>
<p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Орієнтовно у II семестрі четвертого року навчання аспірант повинен представити завершений текст своєї дисертації, схвалений науковим керівником (рішенням вченої ради одному аспіранту може бути призначено два або більше наукових керівників з відповідним розподілом годин навчального навантаження між ними). Текст подається у 5-ох ідентичних примірниках, оформлених відповідно до затвердженого стандарту оформлення дисертацій.</p> <p>У дисертаційному проекті мають бути відображені і розгорнуті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкретизований опис запропонованої теми дисертаційного дослідження; виклад дослідницьких завдань/проблем (research questions); аргументація актуальності теми. 2. Критичний огляд літератури, яка стосується тематики потенційної дисертації та аргументований виклад потенційної наукової новизни результатів дослідження. 3. Опис методології та методів дослідження, аргументація саме такого вибору. 4. Докладний план подальшої дослідницької роботи (project timeline); опис потенційних ризиків, обмежень, аргументація реалістичності запропонованого плану. <p><i>Дисертаційний</i> проект може бути написаний українською або англійською мовою.</p> <p>Вибір мови залежатиме від бажання аспіранта (і можливостей конкретної докторської програми) залучити закордонного не україномовного науковця як</p>

другого наукового керівника.

До захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.

Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону України "Про вищу освіту" на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, спеціалізована вчена рада якого прийняла дисертацію (опубліковану монографію) до захисту, у розділі, в якому міститься інформація про роботу ради, розміщуються:

- примірник дисертації в електронному вигляді протягом 10 робочих днів з дати розіслання автореферату

	<p>дисертації, зазначеної в авторефераті дисертації, а у разі підготовки дисертації у вигляді опублікованої монографії автореферат дисертації в електронному вигляді;</p> <p>- відгуки офіційних опонентів в електронному вигляді не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати захисту дисертації, зазначеної в авторефераті дисертації.</p>
--	---

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.